**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**Министерство на регионалното развитие и благоустройството**

# Обобщена справка връзка с изискванията на чл.29, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) във връзка със становище по екологична оценка (ЕО) №4 – 3/2022 г. на Интегрирана териториална стратегия за развитие на Североизточен регион за планиране от ниво 2 за периода

1. съответствие на ИТСР на СИР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите, с условията, мерките и ограниченията, включени в Становище по ЕО №4-3/2022 г.;
2. съответствие на ИТСР на СИР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с обоснованата в Становище по ЕО № 4-3/2022 г. алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО;
3. степента, в която мерките по чл. 26, ал. 2, т. 7 и т. 8 от Наредбата за ЕО са предвидени в ИТСР.

**По отношение т. 1** Съответствие на ИТСР на СИР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с основните резултати и препоръки от документацията по ЕО, с резултатите от консултациите:

Интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Североизточен регион за планиране от ниво 2 е средносрочен стратегически планов документ с регионален обхват, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на региона в годините на новия програмен период 2021-2027 г. Териториалният обхват на стратегията включва областите Варна, Добрич, Търговище и Шумен с общо 35 общини. Стратегията е разработена в съответствие с *Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.* (Актуализация 2019 г.) и отчита предвижданията на регионално ниво на секторните стратегии в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, широколентовите комуникации, туризма и околната среда. Определените цели и приоритети за развитие на Североизточен регион в периода 2021-2027 г. са в съответствие с целите и стратегиите

на Националната програма за развитие: България 2030, Актуализираната национална концепция за пространствено развитие, както и целите на политиките на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г. ИТСР на Североизточен регион за планиране от ниво 2 е част от системата от документи за планиране на пространственото развитие, регламентирани със Закона за регионалното развитие.

Интегрирана териториална стратегия за развитие на Североизточен регион за планиране от ниво 2 е съобразена с наличните съотносими стратегически документи на национално и европейско ниво, имащи отношение към нея.

Съгласно извършените в доклада за екологична оценка анализи, изводи и заключения за очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве е направено обобщение на въздействията на ниво:

- Стратегически приоритети и специфични цели - очаква се реализирането на стратегически приоритети и специфични цели да доведе до устойчива околна среда, усвояване на ресурсите по устойчив начин, развитие на „зелена" икономика и иновативни малки и средни предприятия в областта на нисковъглеродната икономика, редуциране на генерираните отпадъци, подобряване на здравната инфраструктура и социалните услуги, опазване и възстановяване на природното и културно наследство, биологично разнообразие, насърчаване на екосистемните услуги, подобряване на качествата на градската и агломерационна среда, което ще окаже дългосрочно, положително, постоянно, пряко и косвено кумулативно въздействие върху населението и човешкото здраве;
- Цели и конкретни допустими дейности и мерки - очаква се прилагането на предвидените дейности да доведе до подобряване качеството на атмосферния въздух в населените места, посредством поддържане на благоприятна за качеството на атмосферния въздух градска среда, включително зелена инфраструктура, поддържане на зелените площи, ограничаване на шума от обществения градски транспорт в населените места, подобряване състоянието на зелените градски пространства, подобряване на здравната, социалната и културна инфраструктура, което ще окаже дългосрочно положително пряко и косвено кумулативно въздействие върху населението и човешкото здраве.

В доклада за екологична оценка са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните

последствия от изпълнението на ИТСР на Североизточен регион. Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху околната среда и човешкото здраве. Очаква се прилагането на ИТСР да доведе до комплексно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве при изпълнение на предложените в доклада за екологична оценка мерки.

**По отношение т. 2 -** Съответствието на ИТСР на СЦР за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. с обоснованата в Становище по ЕО № 4-3/2022 г. алтернатива по чл. 26, ал. 2, т. 6 от Наредбата за ЕО;

В доклада по ЕО са разгледани „Нулева алтернатива" (Алтернатива 1) и Алтернатива 2 - „Развитие при условие, че се прилагат мерките и дейностите, предложени в ИТСР на СИР:

Съгласно документацията „Нулева алтернатива" представлява продължение на настоящите процеси и тенденции на развитие без прилагане на ИТСР на Североизточен регион. Алтернатива 1 е неприемлива, тъй като стратегията е изискуем документ съгласно *Закона за регионалното развитие*. По отношение на опазване на околната среда и човешкото здраве се очаква отрицателно въздействие, тъй като не се предвиждат приоритети и цели, които да доведат до балансирано и устойчиво управление на околната среда, развитие на научния потенциал и квалификацията на хората, подобряване на конкурентоспособността на района.

Съгласно заключението в документацията от екологична гледна точка е мотивирана избраната алтернатива за съгласуване на ИТСР на Североизточен регион по Алтернатива 2, която ще доведе до комплексно положително въздействие върху околната среда и здравето на хората, при изпълнение на мерките от доклада за екологична оценка. С изпълнението на Алтернатива 2 се осигурява пълно съобразяване и изпълнение на екологичните приоритети на Национална програма за развитие България 2030.

**По отношение т.3 -** Степента, в която мерките по чл. 26, ал. 2, т. 7 и т. 8 от Наредбата за ЕО са предвидени в ИТСР:

Мерките и условията, произтичащи от Становището по ЕО на ИТСР на СИР за периода 2021-2027 г. са отразени в окончателния вариант на Стратегията, която ще

бъде внесена за разглеждане и приемане от Министерския съвет на Република България**.**

**Те са в нова точка 7 - Предвидени мерки със Становище по Екологична Оценка на ИТСР СИР – МОСВ №4-3/2022**

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на ИТСР за развитие на Североизточен регион за планиране от ниво 2 върху околната среда и човешкото здраве

**При прилагането на ИТСР за развитие на Североизточен регион за планиране от ниво 2 да се изпълняват следните мерки и условия:**

**1.** Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от ИТСР на Североизточен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г., да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

**2.** При проектирането и изграждането на обекти, потенциални източници на вредности в околната и жизнената среда, местоположението им да се определя съобразно предвидените за тази дейност устройствени зони и територии, съгласно действащите устройствени планове и да се съобразява с близостта на обекти подлежащи на здравна защита, зони и територии, в които са разположени такива обекти и водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, с или без учредени със заповед санитарно-охранителни зони.

**3.** Реализирането на инвестиционни предложения и мерки в областта на здравеопазването, посочени в цел 2.2.1 *„Достъп до качествени здравни услуги"* да се съгласуват със съответната Регионална здравна инспекция (РЗИ), на чиято територия ще се реализират предвижданията.

**4.** Всички проекти свързани с подобряване качеството и безопасността на питейната вода в населените места от региона да се съгласуват със съответната РЗИ. Процесите свързани с изграждането на нови водоизточници да се изпълняват при спазване на здравните изисквания, включително и по реда на чл. 36, ал. 1 от *Закона за здравето*.

**5.** При реализирането на проекти свързани с изпълнение на транспортна свързаност в близост до обекти и зони, подлежащи на шумозащита да се извършват необходимите проучвания и обследвания и при необходимост още на най-ранен етап да се предвидят съответните шумозащитни и виброзащитни мерки.

**6.** Потенциалните интервенции, произтичащи от стратегията да се прилагат при стриктно спазване на приложимите разпоредби от *Закона за водите* и подзаконовите актове към него и да бъдат съобразени с ПУРБ и ПУРН за съответните райони за басейново управление, Морската стратегия на Република България, както и с техните актуализации за периода 2022-2027 г.

**7.** *При прилагането на ИТСР на СИР 2021-2027 г. да се спазват съответните забрани и ограничения в поясите на санитарно-охранителни зони, регламентирани от* Наредба № 3/2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използване за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

**8.** За дейности попадащи в имоти, които граничат или са в близост до воден обект Черно море да се спазват забраните и ограниченията произтичащи от *Закона за устройството на черноморското крайбрежие* (ЗУЧК) относно заустване на отпадъчни води. Да не се възпрепятства свободния достъп до водния обект - Черно море. Да се спазват относимите забрани и ограничения от ЗУЧК.

**9.** При устройственото планиране на територията да се прави детайлно обследване за наличието на предприятия с рисков потенциал в близост до проектираните обекти и трасета.

**10.** Планирането и изграждането на терени за разполагане на нови жилищни райони, обекти с обществено предназначение и големи транспортни пътища, да се съобразява с наличието на предприятия с нисък или висок рисков потенциал и безопасните разстояния до тези предприятия и при необходимост да се предприемат допълнителни технически мерки за ограничаване рисковете за човешкото здраве и околната среда.

**11.** Планирането и изграждането на нови и измененията на съществуващи предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал да се извършва при съобразяване на безопасните разстояния до жилищни райони, площи с обществено

предназначение, зони за отдих, големи транспортни пътища, и когато е целесъобразно до райони с особена природозащитна чувствителност и обекти на културно-историческото наследство в околностите на предприятията, с цел тяхното опазване.

**12.** Провеждане на теренни издирвания на археологически обекти (недеструктивен метод) в потенциалните площадки за изграждане на нови проекти/инвестиционни предложения.

**13.** При регистриране на археологически обекти, предприемане на съответните действия съгласно разпоредбите на *Закона за културното наследство* (ЗКН). При изграждане на нови обекти да се упражнява наблюдение от археолози по време на изкопните дейности, съгласно изискванията на чл. 161, ал. 2 от ЗКН.

**Действие към мерки и условия от № 1 до № 13 –** Преди всички фази на приемане на документи от бенефициенти по определена отворена процедура по ПРР, мерките ще бъдат включени в съответните насоки за кандидатстване/указанията към бенефициентите.

**II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на ИТСР за развитие на Североизточен регион за планиране от ниво 2:**

1. **На всеки три години** от прилагането на програмата възложителят да изготвя **доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда** при прилагането на ИТСР на СИР от ниво 2 за периода 2021-2027 г., включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на плана. Изготвените доклади да се представят в Министерство на околната среда и водите за одобряване.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ИТСР на Североизточен регион да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

| **Мярка по наблюдение и контрол** | **Индикатори** | **Източник на информация** |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| *Специфична цел 2.3. Подобряване на културната и спортната инфраструктура* | | |
| 1. Изградена и реконструирана културна инфраструктура | -Изградена културна инфраструктура - бр.;<br>-Реконструирана културна инфраструктура - бр. | - НИНКН;<br>-Регионален исторически музей |
| 2. Изградена и модернизирана инфраструктура и оборудване за масов спорт | -Изградена инфраструктура и оборудване за масов спорт - бр.;<br>-Модернизирана инфраструктура и оборудване за масов | -Бенефициенти;<br>-РИОСВ;<br>-еколог на съответната община;<br>-Общински администрации |
| Специфична цел 3.3. Запазване и подобряване качеството на околната среда | | |
| 3. Изграждане и реконструкция на ВиК инфраструктура въз основа на РПИП. | Изградени/рехабилитирани външни водопроводи - км;<br>- Изградени/рехабилитирани пречиствателни станции за питейни води - бр.;<br>- Доизграждане/рехабилитация на водопроводни мрежи - км;<br>- Изградени/рехабилитирани канализационни мрежи - км;<br>- Изградени/рехабилитирани пречиствателни станции за отпадъчни води - бр.<br>- % намаление на водозагубите по водопроводната мрежата | - Бенефициенти;<br>- РИОСВ;<br>- еколог на съответната община;<br>- Общински администрации;<br>- ВиК |

| | | |
|---|---|---|
| 4. Повишаване на нивата на рециклиране на отпадъци, чрез разширяване на системите за разделно събиране и изграждане на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци и инсталации за третиране на биоразградими отпадъци. Извършване на рекултивация на депата за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания | -въведени системи за разделно събиране- бр.; -изградени инсталации за предварително третиране и инсталации за третиране на биоразградими отпадъци - бр.; -извършени рекултивации на депа за битови отпадъци - бр. | - Бенефициенти;<br>- РИОСВ;<br>- еколог на съответната община;<br>- Общински администрации |
| Специфична цел 3.3 Запазване и подобряване качеството на околната среда *от* Стратегически приоритет 3: Териториално развитие и сближаване и осигуряване на устойчива околна среда | | |
| 5. Реализиране на мерки по адаптация към климатичните промени в секторите „Градска среда", „Води", „Транспорт", „Селско стопанство", „Гори" от Националната стратегия за адаптация и План за действие към нея* | бр. мерки | -Бенефициенти;<br>-еколог на съответната община;<br>-Общински администрации |
| *https://www.moew.government.bg/bg/klimat/mejdunarodni-pregovori-i-adaptaciya/adaptaciya/ | | |
| Специфична цел 3.3 Запазване и подобряване качеството на околната среда и адаптация към настъпилите неблагоприятни климатични изменения от Стратегически приоритет 3 | | |
| 6.Изпълнение на мерки в защитени зони от мрежата Натура 2000“ от Националната рамка за приоритетни дейности за Натура 2000 (НРПД) - за периода 2021- 2027 г., планирани за СИР | Площ на природни местообитанията и местообитания на видове, върху които са приложени мерки за подобряване на състоянието им | Управляващите органи, съгласно планирания източник на финансиране в НРПД 2021-2027 г. |

**Действие № 14(2):** Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ИТСР СИР за периода 2021-2027 г. ще се извършват въз основа на специфичните екологични индикатори, предвидени в проекта на програма, които ще се отчитат в докладите по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда на всеки три години от прилагането на ИТСР СИР за периода 2021-2027 г..

3.При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

**Действие № 15(3):** При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве Управляващият орган на ПРР 2021-2027 ще предложи и предприеме своевременни мерки за възможното им отстраняване.

.